

Motion till riksdagen

1988/89:Jo279

av Ingvar Eriksson m. fl. (m)

Fruktodlingen

En bransch vars produktions- och marknadsförutsättningar hastigt och drastiskt ändrats är den svenska fruktodlingen. Riksdagen fattade i höstas beslut om att avveckla nuvarande ordning med ett säsongsbegränsat importstopp till förmån för en fri import endast med vissa viktutullar. Förändringen var föranledd av USA:s mycket bestämda hållning i frågan och således inte resultat av ett internt svenskt beslut eller ens en förhandling med ömsesidiga fördelar. Från riksdagens sida har vid flera tillfällen ställning tagits för ett fortsatt stöd till fruktodling inom ramen för importstoppordningen.

Det tullskydd som erbjöds fruktodlingen i stället för importstoppen kan inte på något sätt sägas vara en fullgod ersättning. Redan 1990 skall den nya ordningen vara fullt genomförd, och för säsongerna 1988 och 1989 gäller att importen får fritt tillträde till marknaden långt före jul. Fruktodlingen har således utan någon egentligt skyddande övergångsperiod tvingats in i en helt ny och problemfylld situation. Från fruktodlingens sida har framställts krav på ett strukturellt stöd under en övergångsperiod. Många fruktodlingar befaras bli nedlagda, då ålders- och trädstrukturen i dessa idag är sådana att investeringar i om- och nyplanteringar av träd inte kan bli lönsamma under framtida marknadsförhållanden. En inom fruktodlingen utförd konsekvensutredning visar också på att över 1 000 ha fruktodling, motsvarande ca 40 procent av hela odlingen, är i riskzonen.

Vi ser det som självklart att vi i landet kan ha kvar en yrkesmässig fruktodling av i stort den omfattning den hittills haft. Det är mot bakgrund av det inträffade skäligt och också angeläget att fruktodlingen ges möjlighet att genom lämpligt utformat strukturstöd för röjning, sanering men även marknadsföring anpassa sig till den nya konkurrenssituationen.

Ett röjningsbidrag skulle tjäna två syften. Dels tas den idag olönsamma och ur kvalitetssynpunkt lägre avkastande delen av odlingen ur produktion, dels ger bidraget en direkt kostnadssänkande effekt på sanering och nyplantering i den del av odlingen som vill investera i en modern odling för att kunna möta importkonkurrensen.

Riksdagen uttalade under hösten att man förutsatte att regeringen och fruktodlingen i samförstånd skulle kunna utforma ett lämpligt stöd. Så har inte skett. Det bidrag på 12,5 miljoner kronor för åtgärder som föreslagits av regeringen ger enligt vår mening inte täckning för de omställningsåtgärder som diskuterats i förhandlingar mellan näringen och regeringen och som vi anser vara nödvändiga. Som kompensation till odlingen för den långsiktiga

förlust denna gör och för den vinst samhället gör genom bl.a. kommande högre tullintäkter är beloppet oskäligt.

Mot. 1988/89
Jo279

De verkliga kostnaderna för ett skäligt omställningsstöd måste snarast i överläggningar mellan staten och näringen tas fram. Stödet bör kunna utnyttjas under en femårsperiod med tyngdpunkt de tre första åren. För att täcka kostnaderna, utöver de nu anvisade medlen, som behövs för de nödvändiga åtgärderna, måste regeringen återkomma till riksdagen med begäran om ytterligare medel på tilläggsstat för budgetåret 1989/90.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen av regeringen begär nytt förslag, mera baserat på de verkliga kostnaderna för omställningen inom fruktodlingen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om särskilda stödåtgärder till fruktodlingen, p.g.a. avvecklade importreglering.

Stockholm den 25 januari 1989

Ingvar Eriksson (m)

Carl G Nilsson (m)

Per Stenmarck (m)

Bertil Danielsson (m)

Anders G Högmark (m)

